

Документи, що посвідчують особу та підтверджують громадянство України – законопроект

Найближчим часом Кабінет Міністрів внесе на розгляд Верховної Ради урядовий проект Закону «Про документи України, що посвідчують особу, підтверджують громадянство України, дають право на виїзд з України та в'їзду в Україну». Законопроект, який розробило Міністерство юстиції на виконання Національного плану з виконання Плану дій щодо лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України, був ухвалений на засіданні Кабінету Міністрів 15 лютого.

Як повідомив по закінченню урядового засідання Міністр юстиції Олександр Лавринович, потребу у вдосконаленні використовуваних в Україні документів спричинила, по-перше, необхідність виконання Україною Плану дій з візової лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України. По-друге, необхідність забезпечення громадян України документами сучасного технічного рівня, що відповідатимуть міжнародним стандартам (Регламент Ради Європи № 2252 від 13 грудня 2004 р., стандарт ІСАО).

Згідно із законопроектом, оформленням, видачею, обміном документів України, що посвідчують особу, підтверджують громадянство України, дають право на виїзд з України та в'їзд в Україну, а також їх вилученням, знищенням та визнанням недійсними здійснюватиметься центральним органом виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері громадянства. Крім того, такі повноваження покладатимуться на Міністерство закордонних справ України, закордонні дипломатичні установи України, центральний орган виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері цивільної авіації та капітанами морських, річкових портів України.

Законопроектом пропонується встановити, що документами України, які посвідчують особу та підтверджують громадянство України, є 8 документів, а саме:

паспорт громадянина України, посвідчення громадянина України, дипломатичний паспорт України, службовий паспорт України, посвідчення особи моряка, посвідчення члена екіпажу, посвідчення особи на повернення в Україну, тимчасове посвідчення громадянина України.

При цьому, право на виїзд та в'їзд в Україну даватимуть 9 документів, а саме: паспорт громадянина України, дипломатичний паспорт України, службовий паспорт України, посвідчення особи моряка, посвідчення члена екіпажу, проїзний документ біженця, проїзний документ особи, якій надано додатковий захист, посвідчення особи без громадянства для виїзду за кордон, посвідчення особи на повернення в Україну (дає право на в'їзд в Україну).

Базуючись на міжнародному досвіді, законопроект передбачає зміну назв основних ідентифікаційних документів.

Паспортом громадянина України стане документ, що посвідчує особу, підтверджує громадянство, під час перетинання державного кордону України та перебування за кордоном і дає право на виїзд з України та в'їзд в Україну.

Документом, що посвідчує особу, підтверджує громадянство на території України, буде посвідченням громадянина України.

Законопроектом визначають призначення кожного виду документа, коло осіб, які мають право на їх отримання, термін, на який видається документ, органи, що їх видають, а також особливості інформації, що вноситься до цих документів.

Зокрема, на паспорті громадянина України відтворюватиметься, як обов'язкова інформація (назва держави; реквізити документа; прізвище, ім'я; стать; гро-

мадянство; дата народження; місце народження), так і інша інформація про особу, в тому числі біометрична (відцифрований образ особи; відцифрований підпис особи, відбитки вказівних пальців рук), порядок їх оформлення, видачі, обміну, повернення, вилучення, знищення, визнання недійсними. Паспорт громадянина України видаватиметься особам, які не досягли шістнадцятирічного віку строком на п'ять років, а особам, які досягли шістнадцятирічного віку – на десять років.

У посвідченні громадянина України замість відцифрованого образу особи вклеюватиметься фотокартка, а підпис особи не підлягатиме відцифруванню. Посвідчення громадянина України видаватиметься по досягненню шістнадцятирічного віку та буде дійсне для укладання цивільно-правових угод, здійснення банківських операцій, оформлення доручень іншим особам для представництва перед третьою особою лише на території України, якщо інше не передбачено міжнародними договорами України. Посвідчення громадянина України видаватиметься безстроково.

Законопроект передбачає поступовий (не «шоковий» для громадян України) перехід на новітні документи.

По-перше, пропонується передбачити саме право кожного громадянина України, який досяг шістнадцятирічного віку, на отримання паспорта громадянина України та посвідчення громадянина України.

По-друге, Прикінцевими положеннями законопроекту встановлюється, що видані до набрання чинності цим Законом документи, що посвідчують особу, підтверджують громадянство України, дають право на виїзд з України та в'їзд в Україну, є дійсними протягом строків, визначених нормативно-правовими актами, відповідно до яких вони були видані, та не підлягають обов'язковому обміну.

У законопроекті також знайшли відображення рекомендації Регламенту Ради (ЄС) № 2252 від 13 грудня 2004 р., статтею 1 якого передбачено, що:

паспорти та проїзні документи повинні містити носій інформації з високим рівнем захисту, на якому розміщуватиметься фотографія обличчя. Держави-члени додають два відбитки пальців, що були взяті пліском та збережені в функціонально сумісному форматі;

від зобов'язання надавати відбитки пальців звільняються діти віком менше 12 років та особи, що є фізично нездатними надати відбитки пальців, а також вимоги ІКАО щодо інформації, яку мають містити сучасні документи для в'їзду і виїзду за кордон.